

Økonomireglement for Senja kommune

Vedtatt av Senja kommunestyre 22.06.23 sak nr. 67/23.
Virkningsdato 26.10.23

1. Innhold

2.	REGLEMENTES FORMÅL	2
3.	HVEM ER OMFATTET AV REGLEMENTET.....	2
4.	OVERORDNEDE PRINSIPPER FOR ØKONOMISTYRING I SENJA KOMMUNE	2
4.1	Plan – og styringssystemet.....	2
4.1.1	Kommuneplanens langsiktige del	3
4.1.2	Kommuneplanens kortsiktige del	3
5.	ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN.....	3
5.1	Årsbudsjett og økonomiplan	3
5.2	Rapportering	5
5.3	Bevilgninger utenom den ordinære budsjettbehandling	6
6.	ÅRSREGNSKAP OG BOKFØRING.....	6
6.1	Årsregnskap og bokføring.....	6
6.2	Årsberetning.....	7
7.	ROLLER, ANSVAR OG DELEGERING	8
7.1	Kommunestyret.....	8
7.2	Formannskapet.....	9
7.3	Utvalg	9
7.4	Rådmannen	9
8.	ÅRSHJUL	11

2. REGLEMENTES FORMÅL

Reglementet skal ivareta kommunelovens grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, og bidra til at kommunen forvalter økonomien slik at den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid.

Senja kommune skal utarbeide samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling, jf. kommuneloven § 14-1 andre ledd.

Reglementet dekker kommunens totale økonomiforvaltning, og gjelder til kommunestyret vedtar nytt reglement. Reglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

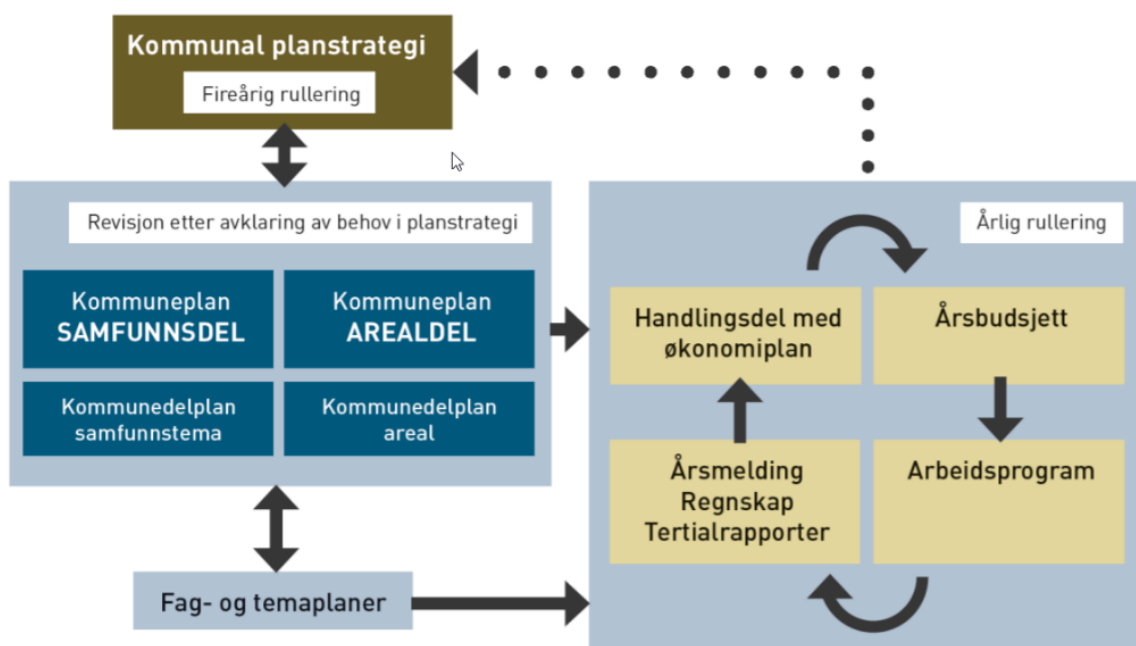
Reglementet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven § 14-2 bokstav d).

3. HVEM ER OMFATTET AV REGLEMENTET

Reglementet gjelder for alle folkevalgte og ansatte i Senja kommune, samt andre som opptre på vegne av kommunen.

4. OVERORDNEDE PRINSIPPER FOR ØKONOMISTYRING I SENJA KOMMUNE

4.1 Plan – og styringssystemet

Kommunen skal i henhold til plan- og bygningslovens § 11-1 ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Kommuneplanen består av:

- En langsiktig del (arealdel og mål for utvikling av Senja kommune) med 12-årsperspektiv.
- En kortsiktig del (handlingsplan) for Senja kommune de neste 4 årene.

4.1.1 Kommuneplanens langsiktige del

Kommuneplanens langsiktige del beskriver målsettingene og hovedprioriteringene for kommunen. Planen har 12-årsperspektiv og skal rulleres i hver kommunestyreperiode.

4.1.2 Kommuneplanens kortsiktige del

Kommuneplanens kortsiktige del er en handlingsplan for de neste fire årene. Økonomiplanen utgjør kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningslovens § 11-1 fjerde ledd. Økonomiplanen er dermed et virkemiddel for å følge intensjonene i vedtatt kommuneplan og inneholder økonomiske rammer, mål og planlagte aktiviteter for å kunne gjennomføre disse intensjonene.

5. ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

5.1 Årsbudsjett og økonomiplan

Kommunen er i henhold til kommunelovens § 14-2 bokstav a pålagt å utarbeide økonomiplan.

Økonomiplanen har et 4-årig perspektiv og rulleres hvert år. Årsbudsjettet er identisk med første året i økonomiplanen. Økonomiplan og årsbudsjett skal vedtas før årsskiftet, og skal vise kommunestyrets prioriteringer, og de mål og premisser som økonomiplan og årsbudsjett bygger på. Planen skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, gjeld, fondsoppbygging og andre vesentlige forpliktelser, samt at vedtaket skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. De skal videre følge kommunens økonomiske måltall.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel.

Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett, og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer.

Kommunestyret kan endre dette når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

Årsbudsjettet skal dekke inn tidligere års merforbruk i driftsregnskapet og udekket beløp i investeringsregnskapet etter reglene i kommunelovens §§ 14-11 og 14-12.

Årsbudsjettet skal dekke avsetninger som er nødvendige for en god kommunal økonomiforvaltning. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne.

All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler. Driftsbudsjettet skal dekke avdrag på lån med et beløp som minst tilsvarer avdrag beregnet etter kommunelovens §14-18.

Gebyrer og brukerbetalingar vedtas årlig av kommunestyret i forbindelse med behandlingen av årsbudsjettet.

Før arbeidet med økonomiplan/årsbudsjett legges frem, skal rådmannen legge frem et grunnlagsdokument i forbindelse med den årlige budsjettkonferansen i juni.

Grunnlagsdokumentet skal:

- Redegjøre for mål og handlinger vedtatt i kommuneplanen.
- Gi politikerne oppdatert informasjon om kommunens befolkningsutvikling, framtidige utfordringer og økonomisk stilling.
- Inneholde informasjon fra kommuneproposisjonen.
- Forberede behandlingen av økonomiplanen, og legge til rette for gode politiske diskusjoner og beslutninger.

Grunnlagsdokumentet skal:

- Legges frem som en felles orientering til kommunestyret på budsjettkonferanse i juni måned

- Samme dag som grunnlagsdokumentet presenteres avholdes det utvalgsmøter, hvor utvalgene behandler grunnlagsdokumentet og vedtar signaler for sitt rammeområde som rådmannen skal ta med inn i videre budsjett- og økonomiplanarbeid.
- Samme dag som grunnlagsdokumentet presenteres avholdes det formannskapsmøte, hvor formannskapet behandler helheten i grunnlagsdokumentet og vedtar signaler som rådmannen skal ta med inn i videre budsjett- og økonomiplanarbeid.

I perioden fra grunnlagsdokumentet er presentert og frem til rådmannen legger frem saldert budsjett i oktober, skal det tilrettelegges for at folkevalgte organ involveres tilfredsstillende i det pågående budsjett- og økonomiplanarbeidet.

5.2 Rapportering

Det følger av kommunelovens § 14-5 tredje ledd at rådmannen minst to ganger i året skal rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal rådmannen foreslå endringer i årsbudsjettet.

Økonomirapport drift utarbeides på bakgrunn av regnskap per 30.04 og 31.08.

Perioderapporter drift utarbeides på bakgrunn av regnskap 28.02, 30.06 og 31.10.

Økonomirapport investering utarbeides på bakgrunn av regnskap per 30.04 og 31.08.

Perioderapporter investering utarbeides på bakgrunn av regnskap 28.02, 30.06 og 31.10

Rapportene skal gi en helhetlig oversikt over den økonomiske status, inklusive prognose for budsjettåret og inneholde oppstillinger som viser vedtatt og justert årsbudsjett, samt budsjett og regnskap hittil i året.

Hovedrapportene skal viser fraværsutvikling, utvikling i innbyggertall og relevante nøkkeltall for regionen.

I de tilfeller der det er vesentlig avvik, skal det fremmes korrigerende tiltak. Tiltakene skal beskrive konsekvensene for tjenestetilbudet til innbyggerne, samt økonomiske konsekvenser for kommunen.

Økonomirapportene legges fram for behandling i råd, utvalg og formannskap før behandling i kommunestyret. Formannskapet innstiller til kommunestyret.

Rådmannen skal i tillegg til økonomirapportene rapportere muntlig om økonomisk status innenfor utvalgets rammeområde til hvert utvalgsmøte. Utvalget kan ikke fatte vedtak i tilknytning til en slik orientering, men kan be om å få utredet tiltak til neste utvalgsmøte.

Utvalg for Oppvekst og kultur- rammeområde 20

Utvalg for Helse og omsorg- rammeområde 30

Utvalg for Samfunnsutvikling- rammeområde 40

5.3 Bevilgninger utenom den ordinære budsjettbehandling

- Tiltak som medfører økte utgifter for kommunen, skal fortrinnsvis fremmes i årsbudsjett og økonomiplan.
- Dersom nye tiltak fremmes for kommunestyret utenom den ordinære budsjettbehandling, skal tiltaket være forsvarlig utredet med oversikt over økonomiske konsekvenser. Budsjettdekning skal oppgis. Økonomiske konsekvenser ut over inneværende år skal det redegjøres for.
- Endringer som påvirker tjenestenivå, skal forelegges det ansvarlige hovedutvalget til behandling. Budsjettdekning skal oppgis. Økonomiske konsekvenser ut over inneværende år skal det redegjøres for, og saken skal behandles av formannskapet.
- Vesentlige endringer i budsjetttrammene skal forelegges formannskapet til avgjørelse. Som vesentlige endringer regnes større økonomiske omdisponeringer.
- Endringer av budsjetttrammer som er foreslått av formannskapet, skal vedtas av kommunestyret.

6. ÅRSREGNSKAP OG BOKFØRING

6.1 Årsregnskap og bokføring

Årsregnskapet for Senja kommune skal;

- redegjøre for kommunens økonomiske stilling og måloppnåelse.
- redegjøre for vesentlige avvik mellom utgifter og inntekter i årsregnskap og bevilgning til formålet i regulert budsjett.

- gi opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultat av virksomheten, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen, herunder tiltak for å sikre betryggende kontroll, høy etisk standard og likestilling

De materielle reglene for årsregnskap og bokføring framkommer av kommunelovens § 14-6;

Kommunen skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a) regnskap for kommunekassen
- b) regnskap for hvert kommunalt foretak
- c) regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift
- d) samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet.

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet.

Årsregnskapene skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

- Årsregnskapene skal utarbeides i samsvar med følgende grunnleggende regnskapsprinsipper:
  - a) All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.
  - b) All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.
  - c) Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.
  - d) Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.
- Årsregnskapene skal føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk.
- Regnskapsopplysninger skal bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med bokføringsloven §§ 3-14.
- Årsregnskapene skal avlegges senest 22. februar. Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.
- Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen før formannskapet innstiller til vedtak jfr kommunelovens § 14-3.

6.2 Årsberetning

Senja kommune skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides årsberetning for kommunale foretak, jf. kommunelovens § 14-7.

Årsberetningene skal redegjøre for:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt, for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven.

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

Årsmelding gis på rammenivå med redegjørelse for ulike virksomheter på respektive rammeområder.

7. ROLLER, ANSVAR OG DELEGERING

7.1 Kommunestyret

Kommunestyret er ansvarlig for å

- Vedta økonomiplan og årsbudsjett i balanse etter innstilling fra formannskapet.
- Vedta driftsbudsjettet i henhold til «Forskrift til årsbudsjett for kommuner».
- Vedta investeringsbudsjettet slik det fremkommer av «Budsjett- og regnskapsforskrift»
- Vedta endringer i årsbudsjettet mellom rammeområder.
- Ivareta kommunens økonomiske handlingsevne gjennom finansielle måltall/handlingsregler.
- Gi rådmannen fullmakt til å foreta fordeling av bevilgninger internt i hvert rammeområde. Fordelingen skal skje i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- Gi rådmannen fullmakt til å budsjettregulere bevilgninger innenfor det enkelte rammeområdet.

- Vedta årsregnskapet og årsberetningen, samt dekning eller disponering av årets mer- eller mindreforbruk.
- Gi myndighet til formannskapet til å behandle enkeltsøknader i samsvar med retningslinjer for kommunalt næringsfond.
- Når det gjelder havbruksfondet kommer man tilbake til dette når nasjonale retningslinjene foreligger for disse pengene.

7.2 Formannskapet

Formannskapet er ansvarlig for å innstille til kommunestyret i økonomisaker.

7.3 Utvalg

Utvalg for Helse og omsorg, Utvalg for Oppvekst og kultur og Utvalg for Samfunnsutvikling er ansvarlig for å behandle endringer som påvirker tjenestenivå. Forslag til inndekning av økonomiske konsekvenser videresendes til formannskapet.

7.4 Rådmannen

Rådmannen er ansvarlig for å

- Oppdatere og følge økonomireglementet, tilhørende særreglement og retningslinjer for økonomiområdet, og at ledere og øvrige medarbeidere gjøres kjent med disse.
- Det forutsettes at alle ansatte i Senja kommune snarest etter vedtak gjøres kjent med vedtatt budsjett for virksomheten. I løpet av året følger nærmeste leder opp med informasjon om regnskapstall i egen avdeling. På ethvert personalmøte settes økonomi opp som egen sak i innkallingen.
- Fremme forslag til økonomiplan og budsjett.
- Fremme saker som gjelder økonomiområdet til behandling i formannskap og/eller kommunestyre.
- Fremlegge årsregnskap og årsberetning.
- Fremme forslag til inndekning av merforbruk.
- Påse at det ved overgang fra et budsjettår til neste budsjettår videreføres arbeider ved allerede igangsatte prosjekt innen investeringsbudsjettet i påvente av ny bevilgning.

Slik videreføring av arbeid begrenses kostnadsmessig til de beløp som gjenstår ubrukt ved vedkommende prosjekt per 31.12, foregående år.

- Fatte beslutninger på de økonomiområder rådmannen er gitt fullmakt til å avgjøre.
- Utarbeide rutiner for og føre tilstrekkelig kontroll med økonomiforvaltningen.
- Rådmann v/økonomisjef gis myndighet til å foreta strykninger i henhold til budsjett- og regnskapsforskriften § 4 i følgende prioritert rekkefølge:
  - stryke avsetning til disposisjonsfond
  - stryke overføring til investering
  - stryke inndekning av tidligere års merforbruk
- Disponere beløp bevilget til lønnsoppgjør og fordele disse til budsjettposter på artene i serien 0100-0990 (lønn).

Utarbeidede rutiner (prosedyrebeskrivelser) skal dokumenteres, og være gjenstand for løpende vurdering. Økonomireglementet beskriver således de folkevalgtes overordnede mål, standard og rammer for den økonomiske internkontrollen i Senja kommune.

Rådmannen har anvisningsmyndighet. Denne myndighet kan delegeres videre.

8. ÅRSHJUL

Årshjul økonomi - Senja kommune

